

HOTĂRÂREA CURȚII

DIN 30 APRILIE 1974¹

R. & V. Haegeman
împotriva statului belgian
(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Tribunal de première instance din Bruxelles)

Cauza 181/73

În cauza 181/73,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Tribunal de première instance din Bruxelles, pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe între

SOCIÉTÉ DE PERSONNES À RESPONSABILITÉ LIMITÉE R. & V. HAEGEMAN,
Bruxelles,

și

STATUL BELGIAN, reprezentat de ministrul afacerilor economice, Bruxelles,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea anumitor dispoziții din Acordul de Asociere între Comunitatea Economică Europeană și Grecia, semnat la Atena la 9 iulie 1961, și din Protocolul nr. 14 menționat în actul final al acordului respectiv, pentru a se stabili dacă taxa compensatorie prevăzută la articolul 9 alineatul (3) din Regulamentul nr. 816/70 al Consiliului din 28 aprilie 1970, se aplică vinurilor grecești importate pe teritoriul Belgiei și al Marelui Ducat al Luxemburgului,

CURTEA,

constituită din R. Lecourt, președinte, A. M. Donner și M. Sørensen, președinți de cameră, R. Monaco (raportor), J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh și A. J. Mackenzie Stuart, judecători,

avocat general: J.-P. Warner

grețier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

¹ Limba de procedură: franceza.

HOTĂRÂRE

- 1 Întrucât, prin hotărârea din 17 octombrie 1973, primită la Curtea de Justiție la 7 noiembrie 1973, Tribunal de première instance din Bruxelles, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, a adresat întrebări preliminare privind interpretarea articolului 9 alineatul (3) din Regulamentul nr. 816/70 al Consiliului din 28 aprilie 1970 (JO 1970, L 99), precum și a anumitor dispoziții din Acordul de Asociere între Comunitatea Economică Europeană și Grecia, încheiat în temeiul Deciziei Consiliului (63/106/CEE) din 25 septembrie 1961 și publicat în Jurnalul Oficial din 18 februarie 1963 (p. 293), denumit în continuare „Acordul de la Atena”;
- 2 întrucât, în temeiul articolului 177 alineatul (1) din Tratatul CEE „Curtea de Justiție este competentă să hotărască, cu titlu preliminar, cu privire la [...] interpretarea [...] actelor adoptate de instituțiile Comunității”;
- 3 întrucât Acordul de la Atena a fost încheiat de Consiliu în conformitate cu articolele 228 și 238 din tratat, astfel cum rezultă din termenii deciziei din 25 septembrie 1961;
- 4 întrucât, prin urmare, acest acord este, în ceea ce privește Comunitatea, un act adoptat de una dintre instituțiile Comunității, în sensul articolului 177 alineatul (1) litera (b);
- 5 întrucât de la intrarea în vigoare a acordului, dispozițiile acestuia fac parte integrantă din ordinea juridică a Comunității;
- 6 întrucât, în cadrul acestei ordini juridice, Curtea are, prin urmare, competența de a se pronunța cu titlu preliminar privind interpretarea acordului respectiv;
- 7 întrucât, prin prima întrebare se solicită precizarea conținutului și a sferei de aplicare a termenului „regim” menționat la alineatul (2) din Protocolul nr. 14 anexat la Acordul de la Atena;
- 8 întrucât reiese din dosar că problema principală este aceea de a cunoaște dacă „regimul” menționat la alineatul respectiv se referă numai la drepturi vamale și la contingente sau se referă la regimul general al importurilor vinurilor grecești în țările Benelux;
- 9 întrucât alineatul (2) din Protocolul nr. 14 prevede că
„Regatul Belgiei, Marele Ducat al Luxemburgului și Regatul Țărilor de Jos aplică importurilor provenind din Grecia regimul la care sunt supuse importurile care provin din Germania, Franța și Italia”;
- 10 întrucât, pentru interpretarea acestei dispoziții, este necesară analizarea, în raport cu economia generală, a Acordului de la Atena, din care aceasta face parte, precum și a ansamblului dispozițiilor din protocolul în sine;
- 11 întrucât, în sensul articolului 6 din acordul respectiv, asocierea stabilită între Comunitate și Grecia „se bazează pe o uniune vamală care, sub rezerva excepțiilor prevăzute de acord, se aplică și ansamblului de schimburi comerciale de mărfuri și care implică interzicerea, între statele membre ale Comunității și Grecia, a drepturilor vamale, la import și la export, și a tuturor taxelor cu efect echivalent, precum și adoptarea de către Grecia a Tarifului Vamal Comun al Comunității în relațiile sale cu țările terțe”;

- 12 întrucât, în ceea ce privește în special produsele agricole, funcționarea și dezvoltarea asocierii trebuie, conform articolului 33 din acord, să fie însoțite de armonizarea progresivă a politicilor agricole ale Comunității și ale Greciei;
- 13 întrucât această armonizare se subordonează, pe de o parte, progresului realizat de Comunitate în stabilirea propriei politici agricole comune și, pe de altă parte, punerii în aplicare a procedurii menționate la articolele 34 și 35;
- 14 întrucât, în anticiparea unei astfel de armonizări, produsele agricole sunt supuse regimului definit la articolul 37 din acord, implicând, pentru produsele care figurează în lista din anexa III, eliminarea progresivă a drepturilor vamale și a contingentelor la import, precum și a taxelor și a măsurilor cu efect echivalent;
- 15 întrucât, pentru produsele care nu figurează în lista menționată anterior, regimul acesta se traduce prin consolidarea măsurilor naționale referitoare la tarifele și la contingentele aplicate de părțile contractante la data intrării în vigoare a acordului și prin extinderea la relațiile lor comerciale reciproce a concesiilor privind tarifele și contingentele acordate țărilor terțe;
- 16 întrucât, în plus, în cazul produselor agricole, Protocolul nr. 12 anexat la acest acord prevede posibilitatea ca acestea să fie supuse sistemului de taxare din cadrul politicii agricole comune;
- 17 întrucât reiese din respectiva reglementare că obiectivul Acordului de la Atena este realizarea unei uniuni vamale, sub tripla rezervă a termenelor prevăzute de acord în acest scop, a avantajelor speciale din domeniul tarifar și cel al contingentelor, asigurate în cazul exporturilor elene ale anumitor produse agricole, și al libertății garantate Comunității de Protocolul nr. 12 de a decide care sunt măsurile necesare pentru punerea în aplicare a politicii agricole comune;
- 18 întrucât, prevăzând extinderea la exporturile elene de vinuri a concesiilor acordate sau care pot fi acordate de statele membre în relațiile lor comerciale reciproce, Protocolul nr. 14 se înscrie în cadrul reglementării respective;
- 19 întrucât, chiar și numai din acest motiv, este clar că materia reglementată prin alineatul (2) din protocolul respectiv este exclusiv cea a drepturilor vamale și a contingentelor aplicabile exporturilor elene de vinuri;
- 20 întrucât, în plus, acest alineat se găsește într-un text care, pentru exporturile de vinuri grecești către Germania, Franța și Italia, reglementează exclusiv aspecte care țin de tarife și de contingente;
- 21 întrucât este necesar, prin urmare, să se concluzioneze că termenul „regim”, menționat la alineatul (2) din Protocolul nr. 14 anexat la Acordul de asociere între Comunitatea Economică Europeană și Grecia, trebuie să fie înțeles ca raportându-se exclusiv la aspecte legate de drepturile vamale și de restricțiile cantitative;
- 22 întrucât, a doua întrebare este dacă taxa compensatorie impusă de Comisia Comunităților Europene asupra vinurilor grecești importate în Belgia și Marele Ducat al Luxemburgului este un drept sau o taxă cu efect echivalent, în sensul articolului 37 alineatul (2) din acordul de asociere menționat anterior;

- 23 întrucât, în temeiul articolului 9 alineatul (3) primul paragraf din Regulamentul nr. 816/70,
- „în cazul în care prețul ofertei franco frontieră al unui vin, la care se adaugă drepturile vamale, este inferior prețului de referință al vinului respectiv, se percepe, la importul vinului în cauză și al vinurilor din aceeași categorie, o taxă compensatorie egală cu diferența dintre prețul de referință și prețul ofertei franco frontieră la care se adaugă drepturile vamale”;
- 24 întrucât scopul esențial al acestei taxe este, conform celui de-al patrulea considerent din regulamentul menționat, să se evite pe piața Comunității perturbările cauzate de ofertele făcute pe piața mondială la prețuri anormale;
- 25 întrucât, prin urmare, rezultă din această reglementare că taxa în cauză se definește prin raportare la un nivel de preț stabilit în conformitate cu obiectivele pieței comune, se plătește la o rată variabilă, care poate fluctua în funcție de tendințele economice imprevizibile, îndeplinind, astfel, un rol de stabilizare a pieței comunitare a vinului;
- 26 întrucât o astfel de taxă nu poate fi separată de organizarea comună a pieței în sectorul vitivinicol;
- 27 întrucât, dacă, în cazul importurilor de vinuri grecești în țările Benelux, taxa în cauză nu își îndeplinește scopul protector, drepturile vamale aplicabile fiind nule, această circumstanță nu afectează natura sa juridică, ci se datorează exclusiv caracterului privilegiat al regimului de schimb asigurat acestor importuri;
- 28 întrucât taxa respectivă intră sub incidența măsurilor adoptate în cadrul politicii agricole comune, în special a dispozițiilor suplimentare, stabilite de Regulamentul nr. 816/70, pentru organizarea comună a pieței vitivinicole;
- 29 întrucât, de fapt, primul paragraf din Protocolul nr. 12 anexat la Acordul de la Atena îi rezervă Comunității libertatea, prevăzând că
- „sistemul de taxare din cadrul politicii agricole comune constituie o măsură specifică politicii în cauză, care, în cazul aplicării sale de către oricare dintre părți, nu va fi considerată ca fiind o taxă cu efect echivalent drepturilor vamale în temeiul articolelor 12 și 37 din acordul de asociere”;
- 30 întrucât, în consecință, la cea de a doua întrebare este necesar să se răspundă că taxa compensatorie impusă asupra vinurilor grecești importate în Belgia și Marele Ducat al Luxemburgului, în temeiul articolului 9 alineatul (3) din Regulamentul nr. 816/70 constituie o taxă în sensul Protocolului nr. 12 anexat la Acordul de asociere între Comunitatea Economică Europeană și Grecia și nu poate, conform protocolului respectiv, să fie considerată nici ca drept vamal, nici ca taxă cu efect echivalent în sensul articolului 37 alineatul (2) din acest acord;
- 31 întrucât, a treia întrebare este dacă, în cadrul articolului 43 din Acordul de la Atena, Comisia Comunităților Europene are competența de a decide singură, în absența Consiliului de Asociere, suma și modalitățile de percepere a taxei compensatorii stabilite la importul vinurilor grecești pe teritoriul CEE;
- 32 întrucât, a patra întrebare este dacă, presupunând că sunt îndeplinite condițiile de aplicare a articolului 41 din acordul de asociere, i se permite Comisiei Comunităților Europene să pună în

aplicare măsurile de protecție prevăzute, altfel decât printr-un sistem de prețuri minime și, mai precis, printr-un sistem de taxe compensatorii percepute de Comunitate;

- 33 întrucât articolele 41 și 43 din acord au ca subiect cazuri speciale, caracterizate fie prin existența unei perturbări care poate pune în pericol obiectivele stabilite prin articolul 39 din Tratatul CEE, fie prin existența unui prejudiciu adus pe piața unuia sau mai multor state membre sau a Comunității, pe de o parte, sau a Greciei, pe de altă parte.
- 34 întrucât rezultă din dispozițiile respective că măsurile pe care acestea le prevăd au ca scop unic să facă față dificultăților cauzate de situațiile anormale ale pieței;
- 35 întrucât, pe de altă parte, taxa compensatorie în litigiu constituie o măsură de stabilizare la import, inerentă organizării comune a piețelor în sectorul vitivinicol;
- 36 întrucât, prin urmare, articolele 41 și 43 din acord, neavând nicio incidență asupra aplicării acestei taxe, întrebările legate de interpretarea lor sunt, în cazul de față, irelevante;

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 37 Întrucât cheltuielile efectuate de către statul belgian și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;
- 38 întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către Tribunal de premiere instance din Bruxelles, prin hotărârea din 17 octombrie 1973, hotărăște:

- 1) **Termenul „regim”, menționat la alineatul (2) din Protocolul nr. 14 anexat la Acordul de asociere între Comunitatea Economică Europeană și Grecia, trebuie să fie înțeles ca raportându-se exclusiv la aspecte legate de drepturile vamale și de restricțiile cantitative.**
- 2) **Taxa compensatorie impusă asupra vinurilor grecești importate în Belgia și Marele Ducat al Luxemburgului, în temeiul articolului 9 alineatul (3) din Regulamentul nr. 816/70 constituie o taxă în sensul Protocolului nr. 12 anexat la Acordul de asociere între Comunitatea Economică Europeană și Grecia și nu poate, conform protocolului respectiv, să fie considerată nici ca drept vamal, nici ca taxă cu efect echivalent în sensul articolului 37 alineatul (2) din acest acord.**
- 3) **Articolele 41 și 43 din Acordul de asociere între Comunitatea Economică Europeană și Grecia nu au nicio incidență asupra aplicării taxei compensatorii stabilite la articolul 9 alineatul (3) din Regulamentul nr. 816/70.**

Lecourt
Pescatore

Donner
Kutscher

Sørensen

Monaco
Ó Dálaigh

Mertens de Wilmars
Mackenzie Stuart

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 30 aprilie 1974.

Grefier

A. Van Houtte

Președinte

R. Lecourt